

ประเด็นที่ 6

เศรษฐกิจสุขภาพเป็นเลิศ

(Health-Related Economy Excellence)

สรุปผลการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข
กรณีปกติรอบที่ 2/2559 **จังหวัดสตูล**

เกาะตะรุเตา งามเด่น เป็นสง่า
หลืเป๊ะว่า เมืองสวรรค์ สรรค์สร้างสี่
หินงามดี มีน้ำใส ในวารี
เจ็บป่วยมี มาที่นี่ ที่สตูล
ไล่ตั้งแต่ก แหกทุกโค้ง โหม่งพสุธา
ดูดยาบ้า ช่าตักกัน มั่นยกแก๊ง
ชิงรถแข่ง แมงเข้าหู ชูไม้ขัน
หมอยัน ท่านมั่นใจ ในสตูล

สมุนไพร

ท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพ

อาหารสุขภาพ

กีฬา
นันทนาการ

บริการ
การแพทย์

3 ตัวชี้วัดหลัก : เศรษฐกิจสุขภาพเป็นเลิศ

(Health-Related Economy Excellence)

1

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานตามที่กำหนด

2

ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

จำนวนผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการส่งออก

2.1 ร้อยละผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนได้รับการอนุญาต

2.2 จำนวนผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการพัฒนามาตรฐานการผลิตที่พร้อมสำหรับการส่งออก

3

ยาสมุนไพร

มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสิทธิ UC

1 ตัวชี้วัดที่ 1

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ที่ได้รับมาตรฐานตามที่กำหนด

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

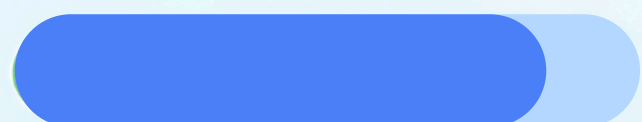

ผลลัพธ์ <12 %

0.7 คะแนน
(1 X 0.7 = 0.7)

เชิงคุณภาพ

เกณฑ์คุณภาพ ระดับ 4
85 /100 คะแนน

2.55 คะแนน
(85 X 0.3/10 = 2.55)

คะแนนรวม

3.25 คะแนน

สถานประกอบการ
กลุ่มเป้าหมาย 3 แห่ง

“ไอรินสปา”

“ชื่นชีวา นวดเพื่อสุขภาพ”

“บันดาหยา นวดเพื่อสุขภาพ”

อยู่ระหว่างการประกาศรับรองผลการประเมินฯ โดยกรมสบส.

1 ตัวชี้วัดที่ 1

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่ได้รับมาตรฐานตามที่กำหนด

ผลการดำเนินงาน

5

ยกระดับรางวัล
ระดับพรีเมียม
(86 – 100 คะแนน)

รับรองผลโดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
(ประกาศผลทุกวันที่ 25 ของเดือน)

เป้าหมาย ตรวจราชการ รอบ 2 /2569
วัดผลเกณฑ์มาตรฐานฯ ร้อยละ 60

เป้าหมาย รางวัล Premium Award 2026
วัดผลเกณฑ์มาตรฐานฯ ร้อยละ 80

4

คัดกรองและวิเคราะห์ผล
การประเมินตนเอง
(71– 85 คะแนน)

3

ถ่ายทอดความรู้เกณฑ์
หรือมาตรฐานฯ
(56 – 70 คะแนน)

2

ประชุมชี้แจงเกณฑ์หรือ
มาตรฐานฯ
(41 – 55 คะแนน)

1

ประชาสัมพันธ์เชิงรุก
(0 – 40 คะแนน)

“ไอริณสป่า”

คะแนนรวม คิดเป็น 79.73 คะแนน

“ชื่นชีวา นวดเพื่อสุขภาพ”

คะแนนรวม คิดเป็น 82.99คะแนน **ระดับ Gold**

“บันดาหย้า นวดเพื่อสุขภาพ”

คะแนนรวม คิดเป็น 83.56 คะแนน **ระดับ Gold**

อยู่ระหว่างการประกาศรับรองผลการประเมินฯ โดยกรมสบส.

1

ตัวชี้วัดที่ 1

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ที่ได้รับมาตรฐานตามที่กำหนด

ได้รับการถ่ายทอดความรู้

Sign Up

ระบบเปิดรับ
สมัครสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

สสจ. + ศบส.12

ลงพื้นที่
Coaching

สถานประกอบการฯ
ประเมินตนเอง
ผ่านระบบ

(พ.ค. - มิ.ย 69)

เป้าหมายตรวจ
ราชการ รอบ 2

รับรองผลการ
ตรวจประเมิน
ตนเอง

(ทุกวันที่ 25
ของเดือน)

สบส.

คณะกรรมการ
ลงตรวจประเมินฯ

รับรอง
รางวัลพรีเมียม

ก.พ 69

มี.ค 69

เม.ย 69

พ.ค. 69

3 แห่ง

มิ.ย. 69

ก.ค. 69

ส.ค. 69

3
แห่ง

อยู่ระหว่างรอกรมสบส. ประกาศรับรองผล

“ไอรินสุปา”
“ชื่นชีวา นวดเพื่อสุขภาพ”
“บันดาหยา นวดเพื่อสุขภาพ”

1 ตัวชี้วัดที่ 1

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่ได้รับมาตรฐานตามที่กำหนด

ข้อชื่นชม

- ผู้ประกอบการฯ ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับบริการอย่างต่อเนื่อง
- สสจ.มีการพัฒนารูปแบบการทำงานให้เข้าถึงสถานประกอบการฯ (อยู่ในพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ) โดยการให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์และวิดีโอคอล

ข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวสุขภาพ ร่วมกับ ททท. ทกจ. เพื่อประชาสัมพันธ์ และดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่
- การบูรณาการร่วมกับธุรกิจบริการสุขภาพ เพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในพื้นที่
- การส่งเสริมและยกระดับสถานประกอบการที่มีศักยภาพในอำเภอละงู (พื้นที่ท่องเที่ยว) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

ปัจจัยความสำเร็จ

ความร่วมมือของผู้ประกอบการ

ตระหนักเรื่องคุณภาพบริการ และเล็งเห็นโอกาสในการยกระดับสู่มาตรฐานสากล

จุดแข็งของพื้นที่

จังหวัดสตูลมีชื่อเสียงเชิงยุทธศาสตร์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เหมาะกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

สสจ.และศบส.12 สนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการ ในการผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ

ผลงานเชิงปริมาณ

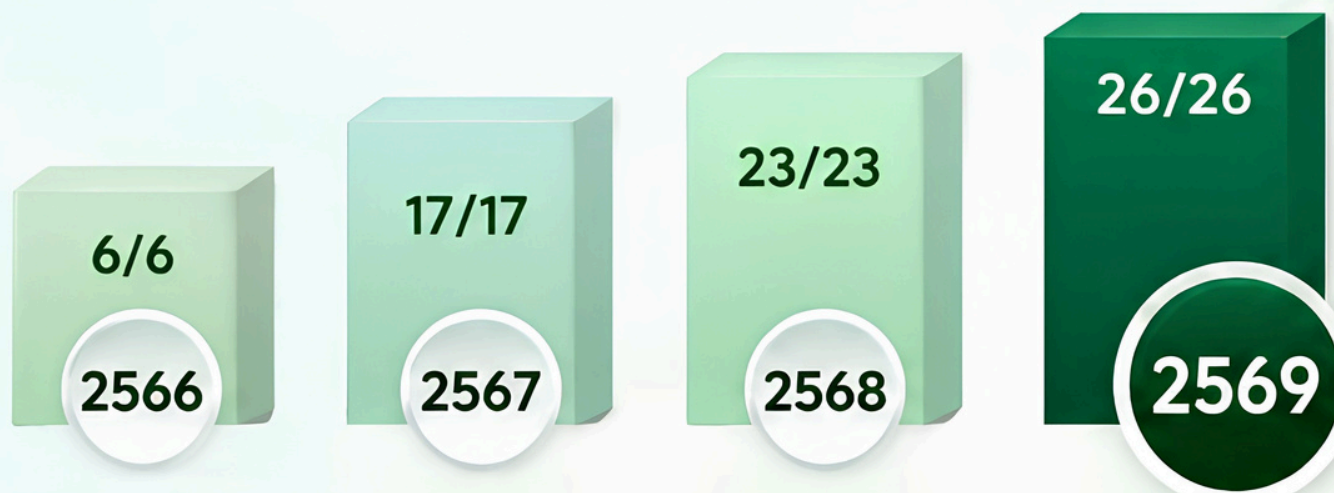
คะแนนเชิงปริมาณ **10** คะแนน

ประมาณการรายได้ปี 69
3,885,002 บาท/ปี

2.1 ร้อยละผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนได้รับการอนุญาต

ผลงานย้อนหลัง 3 ปี

ร้อยละ 100

2.2 จำนวนผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการพัฒนา มาตรฐานการผลิตที่พร้อมสำหรับการส่งออก

กะปิบาลาจัน (ยูโสมการค้า)

- ✓ ส่งออก มาเลเซีย
- ✓ มูลค่า 350,000 บาท/ปี

ผลการดำเนินงาน เขตสุขภาพที่ 12 ปี 2569 รอบที่ 2

สงขลา (62)	62	100%
พัทลุง (54)	54	100%
ยะลา (41)	41	100%
สตูล (26)	26	100%
ตรัง (20)	20	100%
ปัตตานี (18)	18	100%
นราธิวาส (11)	11	100%
เขต 12 (232)	232	100%

ข้อมูล ณ วันที่ 16 มิ.ย. 69

ตัวชี้วัดที่ 2

จำนวนผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการพัฒนา ให้มีศักยภาพในการส่งออก

ผลงานเชิงคุณภาพ

1. การให้บริการ
ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ

100

คะแนน

2. ระบบงานและ
การจัดการข้อมูล

100

คะแนน

3. ภาวะผู้นำและ
ธรรมาภิบาล

100

คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 3 ด้าน

100

คะแนน
(ระดับ 5)

คะแนนรวมผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตัวชี้วัด (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

คะแนนเชิงปริมาณ

$$10 \times 0.7 = 7$$

7
คะแนน

คะแนนเชิงคุณภาพ

$$100 \times 0.3 / 10 = 3$$

3
คะแนน

คะแนนรวม

10
คะแนน

ข้อชื่นชม

พัฒนาศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ (OSSC) เพื่อยกระดับงานบริการประชาชนให้ได้มาตรฐานศูนย์ราชการสะดวก (GECC)

ส่งเสริมผลิตภัณฑ์นวัตกรรม/สร้างสรรค์

นำจำปาตะ (พืช GI ของสตูล) มาใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อเพิ่มมูลค่า

ส่งเสริมต่อยอดผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

รางวัล FDA Quality Award 2025: แยมเมลอน

รางวัล FDA Quality Award 2026: พริกไทยสูงูเป้เม็ดแดง

Prime Minister's Export Award ประเภท OTOP 2025: สามเกลอชนิดผง

โอกาสพัฒนา

ขยายผลการดำเนินงาน

โดยให้ผู้ประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต้นแบบที่ได้รับการส่งเสริมตั้งแต่เริ่มต้น ขออนุญาตจนประสบความสำเร็จสามารถส่งออกได้

ประสานเครือข่ายในการให้

องค์ความรู้ทางวิชาการและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ตัวชี้วัดที่ 3 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสิทธิ UC

เป้าหมาย : มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรขึ้น 33%
จากเป้าหมายเดิม ปี 2558

มูลค่าสะสมรอบ 8 เดือน

6.14 ล้านบาท

จากเป้าหมาย 8 เดือน 7.11 ล้านบาท

คิดเป็น

86.42%

เป้าหมาย 12 เดือน ปี 2569

10.66 ล้านบาท

ความคืบหน้าสู่เป้าหมาย 12 เดือน

57.61%

ตารางเปรียบเทียบมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสิทธิ UC เขต 12				รอบ 8 เดือน
ลำดับ	จังหวัด	มูลค่าสะสม 8 เดือน (ล้านบาท)	เป้าหมาย 12 เดือน (ล้านบาท)	ความคืบหน้าสู่เป้าหมาย 12 เดือน
1	สงขลา	18.78	39.23	47.87%
2	ตรัง	14.75	24.49	60.24%
3	นราธิวาส	14.55	29.53	49.26%
4	พัทลุง	10.94	19.80	55.22%
5	ปัตตานี	10.71	24.99	42.86%
6	ยะลา	9.26	17.84	51.89%
7	สตูล	6.14	10.66	57.61%

คะแนน 2 ส่วน

1 เชิงปริมาณ (Quantitative)
ขับเคลื่อนด้วยปริมาณการส่งจ่ายยาสมุนไพร

$86.42 \times 0.7 / 10 =$ **6.02** คะแนน

2 เชิงคุณภาพ (Qualitative)
ขับเคลื่อนด้วยมาตรฐานคุณภาพการบริการ

$92 \times 0.3 / 100 =$ **2.76** คะแนน

อยู่ในเกณฑ์
ระดับ **5**

คะแนนรวม

8.78 คะแนน

ข้อมูลเชิงคุณภาพการใช้ยาสมุนไพร

1 การให้บริการสุขภาพ

✓ มีการใช้ยาสมุนไพรทดแทน
7 รายการ

✓ มี CPG การใช้ยาสมุนไพร
ครบ **10** กลุ่มโรค

คู่มือแนวทางเวชปฏิบัติ
ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์
ทางเลือก จังหวัดสตูล

คู่มือแนวทางเวชปฏิบัติการใช้
ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ
กรมการแพทย์แผนไทย

100 คะแนน

2 กำลังคนที่ให้บริการ

จัดอบรมโครงการพัฒนาระบบยาสมุนไพร
ในเขตสุขภาพที่ 12 ปีงบประมาณ พ.ศ.2569
เป้าหมาย คือ แพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพ
150 คน วันที่ 20-21
พฤษภาคม 2569

จัดอบรมบูรณาการเชิงปฏิบัติการ
การพัฒนาระบบข้อมูลด้านยาสมุนไพร
สำหรับโรงพยาบาลแต่ละอำเภอ
เป้าหมาย คือ แพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพ
40 คน

จัดอบรมบูรณาการเชิงปฏิบัติการ
การพัฒนาระบบข้อมูลด้านยาสมุนไพร
สำหรับรพ.สต.แต่ละอำเภอ
เป้าหมาย คือ แพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพ
110 คน

มีการแต่งตั้งทีมผู้เชี่ยวชาญ
การใช้ยาสมุนไพรระดับเขตสุขภาพ

100 คะแนน

3 ระบบงานและ การจัดการข้อมูล

รหัสยาสมุนไพรทั้งหมด
268 รายการ

✓ มีจำนวนรหัสยาที่ถูกต้อง
242 รายการ

มีจำนวนรหัสยาผิดพลาด
26 รายการ

ร้อยละของรหัสยาสมุนไพร
ที่ถูกต้อง
90%

85 คะแนน

4 การเข้าถึงยาและ เทคโนโลยี

จำนวนรายการยาสมุนไพร ED
ที่พบในระบบทั้งหมด
203 รายการ

✓ มีจำนวนรายการยาสมุนไพร ED
ที่ได้มาตรฐาน GMP
188 รายการ

มีจำนวนรายการยาสมุนไพร ED
ที่ไม่ได้มาตรฐาน GMP
15 รายการ

ร้อยละของจำนวนรายการ
ยาสมุนไพร ED ที่มาจากแหล่งผลิต
ที่ได้มาตรฐาน GMP
93%

83 คะแนน

คะแนนเฉลี่ยภาพรวม **92** คะแนน

เปรียบเทียบมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสิทธิ UC

มูลค่ายาสมุนไพรในสิทธิ UC
รอบ 12 เดือน

เพิ่มขึ้น **37.91%**
(จาก 19.70% เป็น 57.61%)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เพิ่มขึ้นจาก

ระดับ 3 → ระดับ 5

กราฟที่ 1

มูลค่ายารอบ 12 เดือน (10.66 ล้านบาท)

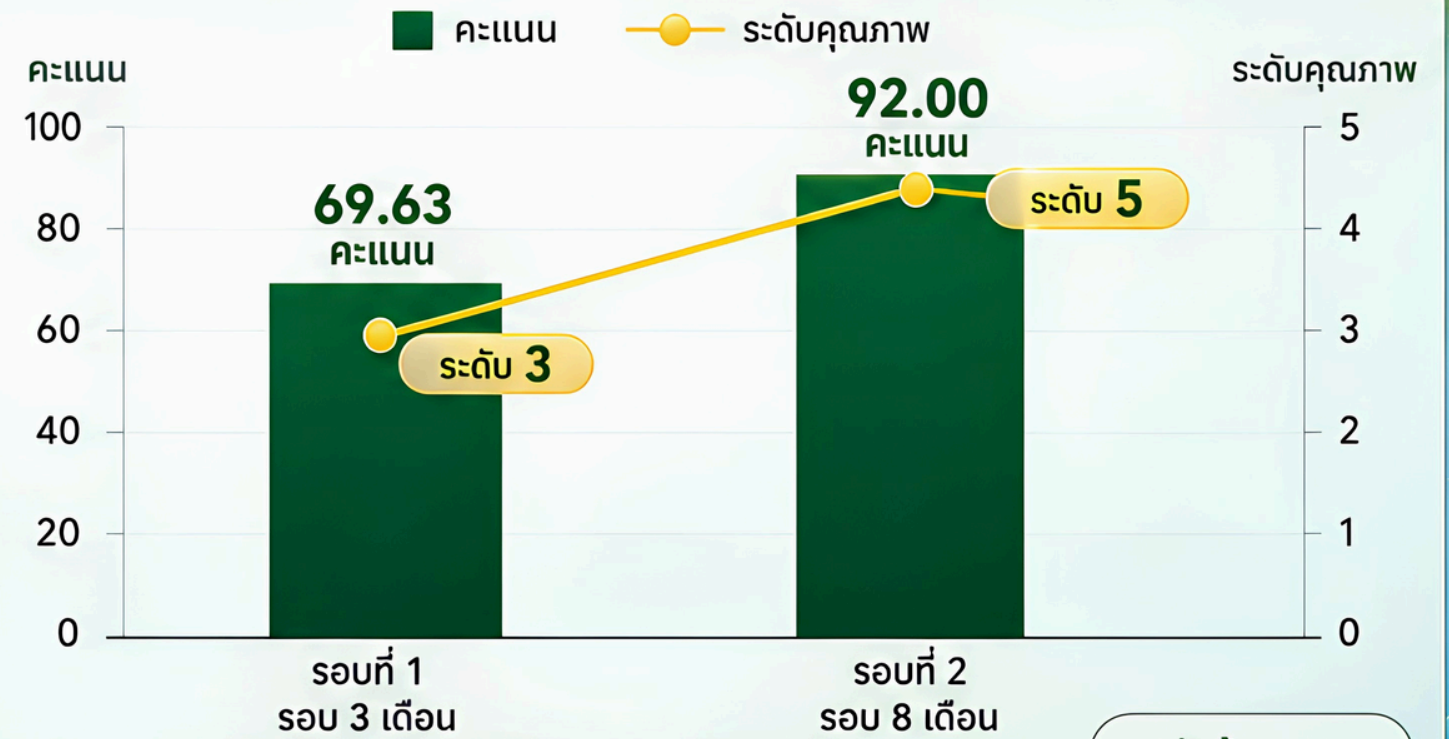

รอบ	รอบที่ 1 (3 เดือน)	รอบที่ 2 (8 เดือน)
มูลค่า (ล้านบาท)	2.10	6.14
คิดเป็นร้อยละ	19.70%	57.61%

เพิ่มขึ้น
37.91%
(จาก 19.70% เป็น 57.61%)

กราฟที่ 2

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

รอบ	รอบที่ 1 (3 เดือน)	รอบที่ 2 (8 เดือน)
คะแนน	69.63	92.00
ระดับคุณภาพ	ระดับ 3	ระดับ 5

เพิ่มขึ้นจาก
ระดับ 3
เป็น ระดับ 5

ตัวชี้วัดที่ 3

ถอดบทเรียน ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จ

1

การสนับสนุนจากผู้บริหารและการเชื่อมโยงนโยบายระดับจังหวัด

- ผู้บริหารให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร
- บูรณาการกับโครงการพัฒนาเมืองสมุนไพรจังหวัดสตูล
- มีแหล่งผลิตยาสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน WHO GMP รองรับความต้องการของหน่วยบริการ

2

การพัฒนาระบบข้อมูลและศักยภาพบุคลากร

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและอบรมครอบคลุมทุกอำเภอ
- บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการบันทึกข้อมูล
- คุณภาพและความถูกต้องของข้อมูลมูลค่ายาสมุนไพรเพิ่มขึ้น

3

การนำนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการให้บริการ

- มีคู่มือยาสมุนไพรแบบดิจิทัลที่เข้าถึงได้ง่าย
- มีระบบแจ้งเตือนการจ่ายยาซ้ำใน HIS
- ช่วยเพิ่มความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการส่งจ่ายยา

4

การติดตามกำกับอย่างต่อเนื่อง

- มีช่องทางสื่อสารและติดตามผลการดำเนินงานผ่านกลุ่มไลน์และระบบข้อมูลจังหวัด
- สามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรค และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

แนวทางการพัฒนาในอนาคต

1

พัฒนาระบบกำกับติดตามผลแบบเรียลไทม์

- ใช้ข้อมูลจาก TTM Data Satun และระบบสารสนเทศในการติดตามผลการส่งจ่ายยาสมุนไพร
- จัดทำ Dashboard แสดงผลการดำเนินงานรายหน่วยบริการ
- ใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนพัฒนาระบบ

2

เพิ่มการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทย

- ขยายการจัดบริการคลินิกแพทย์แผนไทยคู่ขนานในแผนกผู้ป่วยนอก
- พัฒนาระบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่เหมาะสมเข้าสู่บริการแพทย์แผนไทย
- เพิ่มการออกหน่วยบริการเชิงรุกในชุมชนและพื้นที่ห่างไกล

3

เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ยาสมุนไพร

- พัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- สื่อสารข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยของยาสมุนไพรแก่ประชาชน
- ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในกลุ่มโรคหรืออาการที่มีแนวทางเวชปฏิบัติรองรับ

4

พัฒนาระบบดิจิทัลสนับสนุนการสั่งจ่าย

- ขยายศักยภาพของระบบ HCS ให้เชื่อมโยงกับระบบ HIS ทุกหน่วยบริการ
- เพิ่มระบบช่วยตัดสินใจทางคลินิก (Clinical Decision Support)
- พัฒนาระบบติดตามการใช้ยา ผลลัพธ์การรักษา และอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาสมุนไพร

5

สร้างความยั่งยืนของระบบสมุนไพรจังหวัด

- สนับสนุนการผลิตและจัดหาวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพในพื้นที่
- พัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคสาธารณสุข ภาคเกษตร และภาคชุมชน
- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ตอบโจทย์ปัญหาสุขภาพของประชาชนในพื้นที่

HCS (Herbal Control System)

ระบบ รวม 2 ฟังก์ชัน คือ คู่มือยาสมุนไพร ดิจิตอล และ ระบบแจ้งเตือนจ่ายยาซ้ำ ใน HIS

1 คู่มือยาสมุนไพร ดิจิตอล

คู่มือยาสมุนไพร (HCS)
กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รพ.มะนัง

ค้นหา ค้นหา

พบ 1 รายการ หน้า 1 / 1 [ดาวน์โหลด CSV](#)

ชื่อยา (Generic Name)	รหัสยา รพ.	TTMT	NDC24	ราคา
ขมิ้นชัน	H001001	9388459	41000000109150020111405	80.95

ข้อมูลยาสมุนไพร HCS

ชื่อยา (Generic Name)	รหัสยา รพ.	TTMT	NDC24	ราคา
ขมิ้นชัน	H001001	9388459	41000000109150020111405	80.95

2 ระบบแจ้งเตือนจ่ายยาซ้ำ ใน HIS

ระบบแจ้งเตือนจ่ายยาซ้ำ

ระบบแจ้งเตือนจ่ายยาซ้ำ

ผู้จ่ายยาได้รับยา ยามละตามเลข 400 mg. ภายใน 7 วันแล้ว ห้ามซ้ำ!

รูปภาพที่ 3 pop up กำกับการสั่งยาซ้ำ

ตรวจสอบการสั่งจ่ายยา
ในระบบ HIS

แจ้งเตือน
หากพบการจ่ายยาซ้ำ
ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ช่วยลดความเสี่ยง
ในการจ่ายยาซ้ำ
เพิ่มความปลอดภัยผู้ป่วย

ผู้พัฒนาระบบ

นายวินิต มานี

แพทย์แผนไทย(พทส.)

โรงพยาบาลมะนัง จังหวัดสตูล

ประโยชน์ของระบบ HCS

เพิ่มประสิทธิภาพ
การเข้าถึงข้อมูลยาสมุนไพร

ลดความเสี่ยง
การจ่ายยาซ้ำ

เพิ่มความปลอดภัย
และคุณภาพการให้บริการ

สนับสนุนการทำงาน
ของบุคลากรทางการแพทย์

ช่วยยกระดับการให้บริการด้านศาสตร์สมุนไพรไทย

- ✓ ระบบดิจิทัลเพื่อการดูแลสุขภาพที่ปลอดภัย
- ✓ งานบริการมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว แม่นยำ
- ✓ ตอบสนองนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ
- ✓ ขับเคลื่อนภูมิปัญญาไทยด้วยเทคโนโลยี

ชีวิตดี...ที่สดชื่น

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and
Alternative Medicine

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข